

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ ವಾಟರ್ ಸೋರ್ಸಸ್ ಪರಿಕ್ಷೆಗೋಸ್ಕರ ಸುವರ್ಣಾ ವತಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. The necessity is felt by the people and the Government has accepted it. ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಎರಡು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂಗೆ ಕನ್‌ಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ ವೆಲ್ ಹಾಕಿಸಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

MATTER UNDER RULE 312:

(i) *re: Increase of electricity tariff and resultant hardship to Consumers etc.*

MR. SPEAKER.—Sriyuths S. R. Bommai, M. V. Rajashekaran, T. R. Shamanna, M. Chandrashekar, Mallur Ananda Rao, P. Ramdev, and Smt. S. Pramila to raise a matter under Rule 312 regarding the increase of electricity tariff unduly high and the resultant hardship caused to Sugar Cane Growers and other consumers.

† SRI S. R. BOMMAI (Hubli).—Sir, in this connection, first I would like to read para No. 33 of the Budget Speech (1978-79) of the Finance Minister. It reads as follows.

“ 33. The tariffs chargeable by the Karnataka Electricity Board to different classes of consumers were fixed a few years back. It has become necessary to increase the tariffs in view of the increasing operating costs. It has, therefore, been decided to revise the tariffs with effect from 1st April, 1978. In the normal course, we are thinking of a revised tariff structure whose over all effect would be to increase the aggregate average rate per unit from 14 Ps. to 17 ps. However, the recent levy by the Central Government of a duty of 2 Ps. per unit on electricity generated—which is payable not only on power consumed but on transmission losses as well—has forced us to fix the revised aggregate rate at 19.50 Ps. per unit thereby placing an additional burden on the consumer of 2.50 ps. Per unit....”

ಅವರು ೨.೫೦ ಪರ್‌ ಯೂನಿಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟ್ಯಾರಿಫ್‌ನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದೇ ಏಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಎಂದು ಸ್ಕಾಲ್ ಸ್ಪೇಲ್

Astericks indicate that remarks or speeches have not been revised by the member concerned

ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹಿಂದಿನ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಜಾರ್ಜಸ್ಸು ೫೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಎನರ್ಜಿ ಜಾರ್ಜಸ್ಸು ೧೨೭೦೯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಜಾರ್ಜಸ್ಸು ೧೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಎನರ್ಜಿ ಜಾರ್ಜಸ್ಸು ೨೦೩೪೮ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮೇಲೆ ಇಂಟೀಷನ್ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ಜಾರ್ಜ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಳೆ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ೪೮ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜಾರ್ಜ್ ಮನೆ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಐಟಿಮ್ಸ್ ಇವೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಬೀದಿ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಂದು ೫ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

೯-೩೦ ಎ, ಎಂ.

ಆಮೇಲೆ ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಂನವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಅಕ್ಕುಯಲ್ಲಾಗಿ ೧ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೬ ಪೈಸೆ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ೧೧.೫ ಪೈಸೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೨೩ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವರು ಕೇವಲ ೫ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಬೇಳಗಾಂ ಅಲ್ಲೂ ಮಿನಿಯಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು ಫಾರ್ಮಲೈಸರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಸೊಂಡೂರು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಆಮೇಲಿಂದ ಕಾಪ್ಪಿಕ್ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ. ಈ ಐದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾದರೂ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೊಸ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೇಷ್ಯೂ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ನಾನೂ ವರ್ಕೌಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು, ಸೈತರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಳಕೆದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದಸಲವೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಮೇಲೆ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದಾಗ ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಪುನಃ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಜಾರ್ಜ್ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂನಿಟ್ ರೇಟ್ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಟಾರಿಫ್ ರೇಟನ್ನು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್‌ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿಂಚುಕ್ತಿ ವಂತಿಗಳನ್ನು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾದ ಲಕ್ಷ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅರಿಯರನ್ನೇ ಇದೆ. ಆಫೋರ್ಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅರಿಯರನ್ನೇ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆದಾರ ಹಣ ಕಟ್ಟುವುದು ೧೫ ದಿನವ ತಡವಾದರೆ ಅವನ ಮನೆ ಲೈಟನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎ.ಜಿ. ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಉಂಟಾದ ಲಕ್ಷ ಬರಬೇಕು, ೯೦ ಲಕ್ಷ ಬರಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಉದ್ಯಮಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಆದರೆ ಅದೇ ರಿಯಾಯಿತಿ ಈಗಲೂ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗಿ ಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಯಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ, ಯಾವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ

ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರ ಮೇಲೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಒಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಚರ್ಚೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರವೂ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದೇ ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಲ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ತುಂಬಾ ಉದ್ದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್ (ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವವನು ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಾಣಿ ಆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಪವಿಷ್ಣು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರೈತರು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇರಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಣಿ ಆಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮಿದುಚ್ಚಿ ಕ್ಷಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಗಿಯಾನಿಟ್ಟಿಗೆ ೧೫ ಪೈಸೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಗಿಯಾನಿಟ್ಟಿಗೆ ೮೦ ಪೈಸೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಿಲ್ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೩೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತ ನೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಬೆಲ್ಲದ ಧಾರಣೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಏನಾಗಿದೆ, ರೈತ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ದಯ ವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ೨೦೦ರಿಂದ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ೮೦ ರಿಂದ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಕಾಸ್ಪ್ ಪ್ರೈಸ್ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ೬೩ ಪೈಸೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ರೂ. ೧೫-೬೩ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೧ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿದರೆ ರೈತ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಹೋದ ವರ್ಷ ೧,೩೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧,೩೬ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ವರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೋದವರ್ಷ ೯.೬೫ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ೧೦೪ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಬಹಳಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನನ್ನು ಪೀನಲ್‌ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದುವರೆಗೆ ೧ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಇದ್ದು ಇವತ್ತು ೧,೩೦ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೧,೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಆ ರೈತ ಯಾವರೀತಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ವಾಪಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವನು ಯಾವರೀತಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳುಮರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ರೈತ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದೇ ಹೋದರೆ ಡಿಸ್‌ಕಂಪೆನ್ಸನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಫೀಜ್ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೋದರೆ ಆ ರೈತನ ಗತಿ ಏನು. ಇವತ್ತು ಹಣವಂತರಿಗೆ

ಒಂದು ರೂಲ್, ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಲ್, ಇದು ಸರಿಯೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್‌ನವರು ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಚಾರ್ಜಸ್ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಟ್ಟಿದೇ ಹೋದರೆ ನ್ಯೂಜ್ ಕೆತ್ತಾ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಉಂ ಪೈಸೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೀನಲ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪೀನಲ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಪೈಸೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೀನಲ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಂ ಪೈಸೆ ಪ್ರಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೋ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಲ್ಲದ ರೇಟಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬೆಲ್ಲದ ರೇಟಿ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅದರ ಬೆಲೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಬೆಲೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೊರಗಡೆ ದೇಶದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈಗ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆಗಳ ಇಳಿಮುಖವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, ರೈತರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮ ಹಗಲುದರೋಡೆ. ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದುಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೫ವ್ಯಸಂಗೊಡೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ೧೦ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೭೫ ಪೈಸೆಯವರೆಗೆ ಏರಿಸಿದರೆ, ಇದು ಹಗಲು ದರೋಡಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರುಗಳನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕಣ್ಣೊರಿಸಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಿರುವಂತಾದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ವಾದ ವಿಚಾರ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿವಿಷನ್ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದೇ ಡಿವಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಕರಂಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹನ್ನೊಂದು ಅಣೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ಬಡ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬೇವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಮತ್ತೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇದು ಸುಮಾರು ೨ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೨೦೦ ಪೈಸೆಯವರೆಗೆ ಏರುತ್ತದೆ ಇದು ನಾನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿವರ ಕೂಡ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೩.೫೭ ಪರ್‌ಸೆಂಟಿನಿಂದ ೫೬.೩೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಏರಿದೆ, ಒಟ್ಟು ಆ ವರೆಚ್ ೨೫.೯೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಏರಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಇವತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತವೆ, ಸಾಮಾನುಗಳು ಮೂತ್ರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಾಮಾನನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ

ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತ ಏರಿತು ಇವೆ, ಮನೆಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತ ಇದೆ, ಸೌದೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಏಕದಮ್ ೨೫ ರಿಂದ ೩೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಏರಿಸಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಅಸ್ತು ಎಂದು ಪೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಡೊಮಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಪ್ಲಯಾನ್ಸ್, ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ಸ್ಯಿಕ್ಟೋಲ್ಯೆಟ್ ಇದೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ನಮಗೆ ಮನಾಪಲಿ ಪವರ್ ಇದೆ, ಎಂದು ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಏರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯ ವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಣು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದರ ಮೇಲೂ ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದರ ಮೇಲೂ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಡಿಸ್ ಪೋಸಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಮೇಲೂ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಲಾಬೆ ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಲ ಸ್ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ತಾವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾವರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈಗ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ರೇಟು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೈ ತೂಕ ಬಾಯಿ ಬಣ್ಣದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೇಟು ಇದು, ಯಾವ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ರೇಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಹೆಚ್ಚೇರೇಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ರೇಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಂದೋಳನ ಶುರುಆಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ದರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಎರಡು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಿಂದ ಮೂರು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ಕೇವಲ 5 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲೀ, ಮನೆಗಳಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇಂಗೆಷನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಾಗಲೀ ಈಹೊತ್ತು ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡಾಗಿ 100 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 74ರ ಟ್ಯಾರೀಫ್‌ಗೂ ಮತ್ತು 78ರ ಟ್ಯಾರೀಫ್‌ಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಇಷ್ಟುಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು 22 ಕಿವಿಗೆ, 74ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು, ಈಗ 22 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್.ಟಿ. ಇನ್‌ಸ್ಟಲೇಷನ್‌ಗೆ ಈಹೊತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 74ರಲ್ಲಿ 6 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದು, ಈಗ 11.5 ಪೈಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನೇರವಾಗಿ 100 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 100 ಕಿವಿಗೆ 74ರ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ 2,800 ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ 5,600 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕುರೀತಿ ಆದರೆ ಅದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರಜೆ, ಲೈಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾನ್‌ಗೆ ಅಂದರೆ ಎಲ್.ಟಿ. (1)ಗೆ 50 ಯೂನಿಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದರೆ 74ರ ಟ್ಯಾರೀಫ್

ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 30 ಪೈಸೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮರು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 35 ಪೈಸೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ 44 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಿನವೂ 'ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್', 'ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್' ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ 5 ಪೈಸೆ ಡ್ಯೂಟಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕ್ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಮೂರು ಪೈಸೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. 5 ಪೈಸೆ ಪರ್ ಯೂನಿಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ 50 ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 21 ರೂಪಾಯಿ 50 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ, ಈಗೊತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ 26 ರೂಪಾಯಿ 50 ಪೈಸೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರೌಂಡ್ ಮತ್ತು ತರ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ 50 ಯೂನಿಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ 100 ಯೂನಿಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಂನವರಿಗಂತೂ ಇದರಿಂದ ಭಾರಿ ಏಜಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಶರಾವತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರು. 74ರ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 10 ಪೈಸೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಮೊದಲಿನ 300 ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 21 ಪೈಸೆ ತದನಂತರ 24 ಪೈಸೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬಾಯಲರಸ್ಸು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. 500 ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ 77 ರೂಪಾಯಿ 50 ಪೈಸೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ 147 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 70 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ಎಕರೆ ಮೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ 3 ಹೆಚ್.ಪಿ. ಪಂಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದಿನ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ 15 ಪೈಸೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಮೊದಲಿನಿಂದ 200 ಯೂನಿಟ್‌ವರೆಗೆ 24 ಪೈಸೆ ತದನಂತರ 27 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 3 ಹೆಚ್.ಪಿ. ಪಂಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ದಿನದಲ್ಲಿ 4 ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೈತನಿಗೆ 300 ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ 66 ರೂಪಾಯಿ 25 ಪೈಸೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ 94 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ 54 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಸ್ಕಾಲರ್ ಸ್ಟೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನವರು ಮತ್ತಿತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10 ಹೆಚ್.ಪಿ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೇಕಾರರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯುಳ್ಳವರು ಇಂತವರಿಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 15 ಪೈಸೆ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ಈ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲ 200 ಯೂನಿಟ್‌ಗಳವರೆಗೆ 25 ಪೈಸೆ ತದನಂತರ 27 ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 74ನೇ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ 290 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗಿನ ಪ್ರಕಾರ 500 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ 206 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 18 ಪೈಸೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇದನ್ನು 25 ಪೈಸೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 50 ಕ್ಯಾಂಡಲ್ ಇರತಕ್ಕ 20 ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ 30 ಯೂನಿಟ್‌ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ 68 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 113 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಆಗಾಗ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಗ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರಾವೇಶಿಸಲೇ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗಾಗಲೀ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಗಾಗಲೀ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಲೀ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪುನರ್ವಿರ್ತಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಷೇನ್‌ಲ್ಯಾ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಬೇಡಿ ಅದರ ಸಾಧ್ಯಬಾಧ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತುಗಿದೆ. ಆ ದಿನ 60 ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವವನು 120

ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶಿತ ವಿಮ್ಲಚಕ್ರ ದರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಗಮನಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

೧೦-೦೦ ಎ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇವೊತ್ತು ತಮಗೆ ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂದು ದರವನ್ನು ಪುನರ್‌ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಈ ದರವನ್ನು ಪುನರ್‌ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಕಾರಣವಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ದುಂದು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕತೆಯನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ದರವನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಟ್ಯಾಪಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವಾಫ್ಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಫ್ಟಿನವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರೇ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ಯಾರಲಲ್ ಎಕಾನಮಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಟರುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೂಡ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯನ್ನು ಟ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ರಷ್ಟು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಲಲ್ ಎಕಾನಮಿ ಎಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಸ್ವಾಫ್ಟ್ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೀಟಿಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೂಪರಿನ್ ಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸ್ವಾಫ್ಟ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ದರವನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಸ್ತಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಲೋಯರ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಯರ್ ಸ್ಕಾಲರಿ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಹೊಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ಖರ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಯನ್ನು ಗೃಹಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವರು ದರಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಇವರು ಅಂಟನ್ ಮೆಂಟೆನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಖಿವಾಗಿ ನಾನಾತರದ ಅದ್ವೈತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಕಾಲರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೋಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ದರವನ್ನು ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತಾ ಜಿಜ್ಞಾಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಡ್ವೈಜರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರುಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರುಗಳನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಕರಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕುಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಇಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ದರವನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದರ ಜಸ್ತಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನು, ನ್ಯಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು

ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದುವರಿಯಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಈಗ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವರೀತಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಧೈಕರೇ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದಾಗ ೧೯೭೩-೭೪ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡುವ ಸರ್ವೆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕನ್ಸಂಕ್ಯುಮ್‌ವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೋ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ, ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಬಂದು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಸುಗಾವಾಟ್ ೨ ಘಟಕದ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅದ್ಧಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅನುಮತಿ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ೧೯೭೮ನೇ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವ ವಿಷಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆಮೂರು ಸ್ಟೇಟುಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಷಯ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಸುಂದೆ ಇರುವ ವಿಷಯ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವರೀತಿ ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಈ ಒಂದು ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಮದ್ರಾಸ್, ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಾ ಪ್ಲಾಂಟ್, ರಾಜಾಸಾನದಲ್ಲಿ ಆಟಾಮಿಕ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಹಾಕುವ ವಿಷಯ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌಡ್‌ಮೆಂಟಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ದುಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೭೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಆದ ಸೂಪರ್ ಮೈಯಬಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಕೇವಲ ೨೦೦ರ ವರೆಗೆ ಯೂನಿಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪುಯಿತ್ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲದೆ ವೈಯಬಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರ್ ಯೂನಿಟ್ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದೇ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇ ನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರವರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವು ಪವರ್ ಕಟ್ ಏನೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪವರ್ ಮಿಸ್‌ಯೂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ತಾವು ಏನು ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಚಾರ್ಜ್ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇಲ್ಲಿಗಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಕೊಡಲೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಗೆ, ಹೋಮ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯವರಿಗೆ ಪವರ್ ಕಟ್ ಮಾಡದೇ ಪವರ್ ಕೊಟರಿ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಗಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಈಗ

ಟಾರೀಫ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಾಯಾತ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಹೊಸಬರು, ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ 'ಗಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಬಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿಯ ಕಾಸ್ತ್ ಆಫ್ ಪೈಡ್‌ಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ? ಎತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ? ಇವರೆಡರಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸ್ಕೀರಾ?

SRI C.M. ARUMUGAM (C.G.F.).—Sir, the Government has been spending a lot of time for power generation. We have spent Rs. 200 crores on Sharavathi Project and many other projects are coming up. With the new projects, we thought that the tariff rate would be reduced but on the other the rate is on the increase. The tariff on the silk industries would terribly affect the production and the workers would suffer retrenchment.

Sir I am coming from KGF area. The gold mines consume about 90 million units of power per year. They pay Rs. one crore for power apart from Rs. 45 lakhs as royalty. This 62 percent increase in tariff comes to Rs. 20 lakhs per year. This is a sick industry. They have the deepest mines in the world. Their production last year was 22 lakhs grammes of gold but today it is reduced to 19 lakh grammes of gold. The present increase in the tariff would adversely affect the public sector industries. The private industries would somehow to pay the increase but the public sectors industries run by the government of India would be crippled. The tariff has been increased without any scientific basis.

The KGF mines were started by Messrs John Taylor & Co. The Government of Karnataka managed these industries for some years and then handed over to the Government of India. At present our workers are not paid adequate salary. This industry consumes bulk of the power from Sivasamudram. The machinery, motors are designed for 25 cycles only. Now the Government is insisting to step up to 50 cycles. They will have to spend crores of rupees on this scheme. Under the present financial condition it is impossible to undertake such a heavy expansion. In the interest of consumers both domestic and agricultural, the government should also take into consideration the sick industries in the State and reduce the tariff suitably.

† SRI K.H. SRINIVAS (Minister of State for Information and Youth Services).—Mr. Speaker, Sir a notice under rule 312 has been given to raise the issue regarding the increase in the power tariff and I make the following statement in this behalf.

The Hon'ble Minister for Finance has indicated that power rates will go up in the State at different rates for different classes of consumers. He has indicated that the increase in average selling

rate by Karnataka Electricity Board will be from 14 paise inclusive of demand charges and surcharge to 19.5 paise per unit inclusive of the central excise duty and that in individual cases the rise in rates would be more or less above the average increase. He had also indicated that out of the increase of 5.5 Paise on the average selling rate, the component attributable to the new central excise duty is 2.5 paise per unit. The demand charges on the L.T. consumers has been abolished. The average selling rates for each category of consumers before and after the tariff revision in the table below show that the over all selling rate exclusive of central excise and State duty has been increase by about 26 with individual category rising from 1 62% to 56.35%.

Category.	Average selling rates per unit exclusive of Central Excise and State Duty.		Percentage increase
	Before Revision	After Revision	
1. Domestic lighting.	42.48 p.	44.00 p.	3.57%
2. Domestic power	17.01	21.76	27.94%
3. Commercial lighting.	54.41	61.50	13.03%
4. L.T. Power (Industries)	20.07	26.00	29.52%
5. Street lights.	22.21	25.00	12.58%
6. Irrigation pumps	24.21	24.60	1.62%
7. H.T. Industries	10.55	16.50	56.35%
	13.90	17.50	25.95%

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು, ಇನ್ನೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ೧೯೭೪ ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಟಾರೀಫ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರೇಜ್ ಹಿಂದೆ ಏನು ರೇಟ್ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಸೇರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರವರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ವ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೦ ಪೈಸೆ ಪರ್ ಯೂನಿಟ್ ಇತ್ತು ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚಾರ್ಜ್ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ೨೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೦ ಪೈಸೆಯಂತಾದರೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಯಾಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಶೇಕಡೆ ೧೫ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಸೇರಿದರೆ ೩೪ ಆದರೆ, ಅವರೇಜ್ ರೇಟ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದಷ್ಟೆಂದರೆ ೧೭.೨೫ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ೨೧.೭೬. ಅದರಿಂದ ೪.೫೧ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡೆ ೨೮ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು. ಇನ್ನು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಭೀಷಣ ತಾವು ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಮ್‌ನ ೨೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಯಿಲರ್ ಒಂದು ಸ್ಪಾಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ೪೦೦ ರಿಂದ ೫೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ೨೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ೪೦೦.೫೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ—ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಈಗ ನಾನು ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆಗಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆದಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮರೇಜ್ ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ರೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ರೇಟ್, ಏಸ್ಪ್ಲೆ ಪ್ರೈಸ್ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೬೦-೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಹಕನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಯೂನಿಟ್ ರೇಟ್ ೬೩ ರೂಪಾಯಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್, ಮಾರ್ಟ್ ಚಾರ್ಜ್, ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಲ್ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಈಗ ೧೦೫ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಟೋಟಲ್ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಬರೀ ಪವರ್ ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಾದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಫ್ರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೂ ಫ್ರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಭಾರ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ನೋವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.—ಹೋದ ತಿಂಗಳು ೨೪ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಈ ತಿಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಟ್ಯಾರೀಫ್ ವಿವಿಜನ್‌ಗೂ ಹೋದ ತಿಂಗಳ ಬಿಲ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.—ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಏನಾಗಿದೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಪಂಪ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ೨೬. ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೆ ೫೬.೩೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೦೦, ೨೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಹ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಂಪ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸಲುವಾಗಿ ೨೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೩೦ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೪೮ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨೪ ಪ್ರೈಸ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇವತ್ತು ೨೬ ಪ್ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಆಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೋಷ್ಟಕ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಸಲುವಾಗಿ ತಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ರೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮೊದಲು ೨೪ ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಈಗ ೨೭ ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೨೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೩೦ ಪೈಸೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇವತ್ತಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೪೫ ಪೈಸೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧.೬೨ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಎರಡನೆ ವಿಷಯ ಏನಂದರೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಛೇರ್ಮನ್‌ನವರು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದು ಆ ರೀತಿ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಸಪ್ಲೈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಆ ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯೆಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆ. ಮಂದಣ್ಣ ಅವರೂ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಜನಗಳ ಅಭ್ಯಕ್ಷನ್ ಕೇಳಿ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಶಿಫಾರಸ್‌ನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ೨-೩ ರೀತ್ಯಾ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ರಿವಿಜನ್‌ನ್ನು ಸಲಹಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಟ್ಯಾರೀಫ್ ರಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಮಾಡಿದವು ಎನ್ನುವಂಥಾ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಪಲ್ ಸಬ್‌ಸೈಡ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳ ಕೆಲಸ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಲ್ಪಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಬೈಹತ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸುಮಾರು ೩೦-೩೫ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲೋಪದೋಷ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರನ್ನು, ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ರಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಾದವಲ್ಲ. ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೂ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ರಿವಿಜನ್‌ಗೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನಾದರವು ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ೩ ದಿನದ ಹಾಗೆ ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಇಳಿದಿದೆ.

ಇನನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಬೆಲ್ಲನ ರೇಟು ಬಿಮ್ಮ ಹೋಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ರೇಟು ಕೂಡ ಬಿಮ್ಮ ಹೋಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಲ್ಲಿಗೂ ಹಾಗೂ ನಮಗೂ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಿನ-ಒಪ್ಪತ್ತರೊಳಗಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

10-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಉಂಟಾದ ಪೀನತೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾವು ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಿತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ದರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ತನಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಏಕೆ ಆತನಿಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಹಾಕುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಮಾಡೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುರಿತು ದರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದರವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಾವು ಪಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವಾಗ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

Notice under Rule 312

Re: Non-Reservation of Seats for Scheduled Tribes in Taluk Boards.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಲ್ಲ ದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ 312ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ 1 ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ಜನ ಗಿರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಿ ಇಂತಿಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಜನರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು